

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI

GİRESUN

İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ

**İÇ KONTROL
BİLGİLENDİRME DOSYASI**

İÇ KONTROLÜN TANIMI

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Madde 55- İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.

Temel amaç ise süreçlerin bitmeyen şekilde iyileştirilmesi, daha verimli, daha etkin, maliyetleri daha düşük, daha şeffaf, kolay hesap verebilir kurumlar oluşturmaktır.

İÇ KONTROL NEDİR?

Kurumların hedeflerine ulaşması ve misyonlarını gerçekleştirmesi, bu yolda ilerlerken önlerine çıkabilecek belirsizliklerin en aza indirilmesi amacıyla uygulanan süreçtir.

Başka bir ifade ile; Kurumun yönetimi ve personeli tarafından hayata geçirilen, belirlenmiş hedeflere ulaşmasında ve misyonunu gerçekleştirmesinde makul bir güvence sağlamak üzere tasarlanmış ve kurumun genelini etkileyen bütünleşmiş bir süreçtir.

Risk esasına dayanmakla birlikte; idarenin mali ve mali olmayan tüm süreçlerini kapsar, sadece yazılı dokümanlara (form, belge, el kitabı vb.) dayanmaz.

İç Kontrol;

- Kurum hedeflerine ulaşılmasına yöneliktir.
- Mali ve mali olmayan hususları içerir.
- Risk esasına dayanır.
- Yöneticiler ve çalışanlar tarafından gerçekleştirilir.
- Sürekli ve disiplinli bir yaklaşımdır.
- Bir yönetim aracıdır.
- Makul güvence sağlar.

İÇ KONTROLÜN YAPISI VE İŞLEYİŞİ

5018 nolu Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu Madde 57- Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşur. Yeterli ve etkili bir kontrol sisteminin oluşturulabilmesi için; mesleki değerlere ve dürüst yönetim anlayışına sahip olunması, malî yetki ve sorumlulukların bilgili ve yeterli yöneticilerle personele verilmesi, belirlenmiş standartlara uyulmasının sağlanması, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve kapsamlı bir yönetim anlayışı ile uygun bir çalışma ortamının ve saydamlığın sağlanması bakımından ilgili idarelerin üst yöneticileri ile diğer yöneticileri tarafından görev, yetki ve sorumluluklar göz önünde bulundurulmak suretiyle gerekli önlemler alınır.

İÇ KONTROLÜN AMACI

5018 Sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu

Madde 56- İç kontrolün amacı;

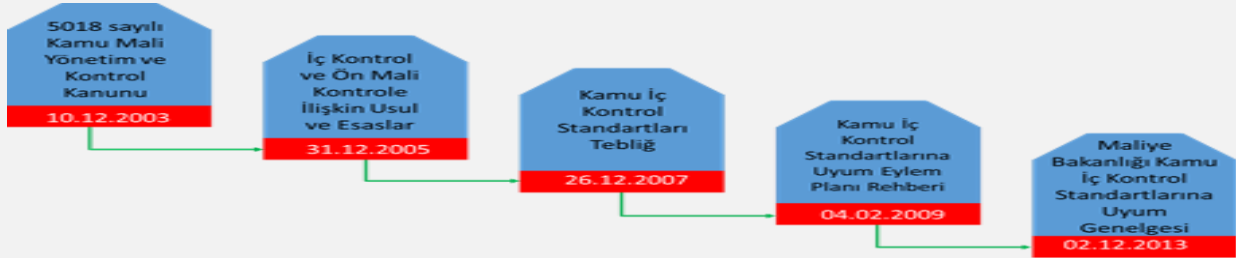
- a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,
- b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,
- c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,
- d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,
- e) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamaktır.

İÇ KONTROLÜN TARİHÇESİ

Hâlihazırda Avrupa Birliği ile üyelik müzakerelerini yürütmekte olan ülkemiz 2000'li yılların başından itibaren kamu iç kontrol sistemini güçlendirmek üzere bir reform sürecinden geçmektedir.

Bu gelişmeler ışığında ülkemiz, kamu mali yönetiminde saydamlığın ve hesap verebilirliğin güçlendirilmesi ve etkin bir iç kontrol sisteminin işleyişi yolunda önemli adımlar atmıştır.

Bu adımlardan en önemlisi olan ve 2003 yılında kabul edilen 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu iç kontrol sisteminin işleyişini ve sistemdeki aktörlerin rol ve sorumluluklarını tanımlamış, iç kontrol süreçlerine ilişkin standart ve yöntem belirleme ve bu alanda koordinasyonu sağlayarak kamu idarelerine rehberlik etme görevini Maliye Bakanlığına vermiştir. Bu göreve istinaden Maliye Bakanlığı, 26 Aralık 2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğini yayımlamıştır.

İç Kontrolün Faydaları

İç kontrol uygulamak;

- ✚ Faaliyetlerde etkinlik ve verimliliğin artmasını sağlar.
- ✚ Güvenilir bilginin zamanında elde edilmesine ve iletilmesine yardımcı olur.
- ✚ Etkin kaynak yönetiminin sağlanması ve hedeflere ulaşılmasını sağlamak üzere iç düzenleme ve uygulamaların sürekli gözden geçirilmesini sağlar.
- ✚ Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini, her türlü mali karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini sağlar.
- ✚ Küçük hataların büyük problemlere dönüşmeden önce fark edilmesini sağlar.
- ✚ Varlıkların kötüye kullanılmasını, israfın önlenmesini ve kayıplara karşı korunması konusunda güvence verir.
- ✚ Hesap verme mekanizmasını güçlendirir. Sonuçlar konusunda kanıtlara dayalı gerekçe sunma imkânı sağlar.
- ✚ İç Kontrol makul güvence sağlamak üzere tasarlanmış bir süreçtir.
- ✚ İç Kontrol kurumdaki yönetici ve personelin yaptıkları işin kontrolünü ellerinde bulundurmaları için kullanılan bir yöntemdir.

✚ İç Kontrol daha iyi bir yönetime hizmet eder.

İç Kontrolü Kimler Uygular?

İç kontrol tüm personelin görevinin bir parçasıdır. Kurumda çalışan herkes iç kontrol sisteminin hayata geçirilmesinde rol oynar. İç kontrol yalnızca bir birimdeki personelin yürüteceği bir görev değildir. Kurumda çalışan herkesin yürüttüğü faaliyetlerin içine yerleşmiş bir süreçtir. Bu nedenle ilave bir iş ya da görev olarak düşünülmemelidir.

İç Kontrolün Bileşenleri

Kamu İç Kontrol Standartları beş bileşenden oluşur:

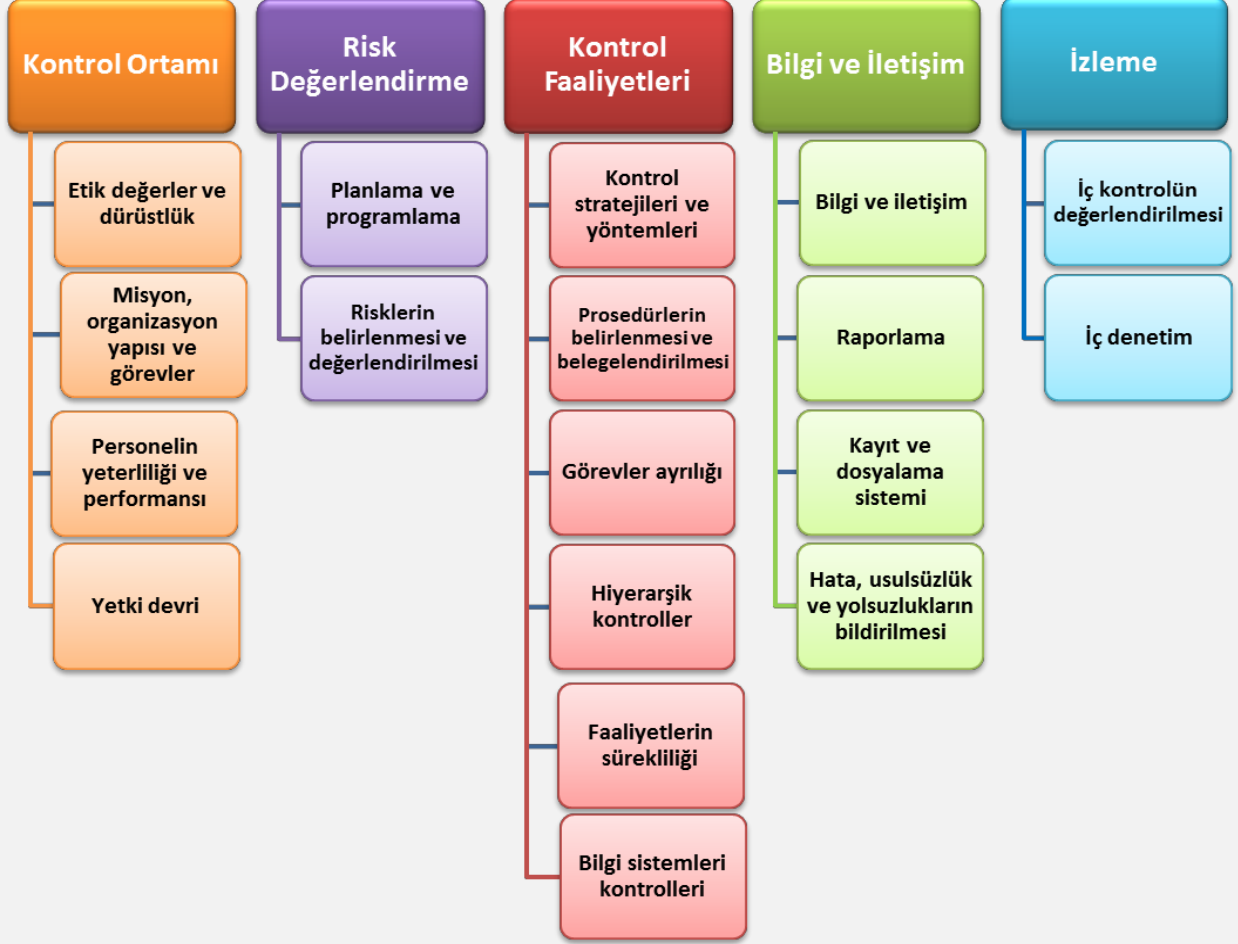
- ✚ Kontrol Ortamı
- ✚ Risk Değerlendirme
- ✚ Kontrol Faaliyetleri
- Bilgi ve İletişim
- İzleme

Bu bileşenlerin tümü için 18 standart, bu standartları sağlamak üzere 79 genel şart belirlenmiş bulunmaktadır.

İÇ KONTROLÜN ÖZÜ

- İç kontrol tüm personelin görevinin bir parçasıdır.
- Kurumda çalışan herkes iç kontrol sisteminin hayata geçirilmesinde rol oynar.
- İç kontrol yalnızca bir birimdeki personelin yürüteceği bir görev değildir.
- Kurumda çalışan herkesin yürüttüğü faaliyetlerin içinde yer aldığı süreçtir. Bu nedenle ilave bir iş ya da görev olarak düşünülmemelidir.

İÇ KONTROL BİLEŞENLERİ VE STANDARTLARI

İÇ KONTROL NE DEĞİLDİR?

- İç Kontrol;
- Evrakların kontrolü değildir, ne kadar “kontrol” sahibi olduğumuzla ilgilidir.
- İç kontrol sadece belirli kişilerin veya olayların kontrol edilmesi demek değildir.
- İç kontrol, varılmak istenen hedefe doğru gidip gitmediğimiz ve bu amaçla yapılan faaliyetlerde ne kadar “kontrol” sahibi olduğumuzla ilgilidir.
- İç kontrol; Amaç değildir. İdareyi hedeflerine ulaştırma amacı taşıyan bir yönetim aracıdır. Ancak hedefleri belirlemez.
- Belirlenmiş hedeflere ulaşabilmek için makul güvence sağlar. İç kontrol; statik bir sistem değildir.
- Sürekli gözden geçirilmesi ve geliştirilmesi gerekir.

